

УДК 378:005.6:614.253.4/5

ANALYSIS PROFESSIONAL SKILLS GRADUATES IN THE DIRECTION OF NURSING EQL «JUNIOR SPECIALIST»

ОЦІНКА ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ВИПУСКНИКІВ ЗА НАПРЯМОМ ПІДГОТОВКИ «СЕСТРИНСЬКА СПРАВА» ОКР - «МОЛОДШИЙ СПЕЦІАЛІСТ»

Khomko O.Y.

MD, PhD, Assoc. Professor,
Department of Nursing and Higher Nursing Education
Higher educational establishment Ukraine state
«Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: Homko.oleg@bsmu.edu.ua

Karateieva S.Y.

MD, PhD, Assoc. Professor,
Department of Nursing and Higher Nursing Education
Higher educational establishment Ukraine state
«Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: Karatsveta@gmail.com

Sydorchuk R.I.

MD, PhD, FNYAM, MESVS, MEDS, MIScAB, MIDS,
Professor of surgery, Department of general surgery,
Higher educational establishment Ukraine state
«Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: rsydorchuk@ukr.net

Grodetskyi V.K.

PhD in surgery, Assoc. Professor,
Department of surgery and Urology Department,
Higher educational establishment Ukraine state
«Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: valentin.g75@mail.ru

Dronyk T.A.

Assistant, Department of Nursing and Higher Nursing Education
Higher educational establishment Ukraine state
«Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: cddronuk@gmail.com

Dutka I.I.

Assistant, Department of Nursing and Higher Nursing Education,
Higher educational establishment Ukraine state
«Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: dutka86@mail.ua

Хомко О.И.

Кандидат медичних наук, доцент
кафедри догляду за хворими та вищої медсестринської освіти
ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет», Україна
E-mail: Homko.oleg@bsmu.edu.ua

Каратєєва С.Ю.

Кандидат медичних наук, доцент
кафедри догляду за хворими та вищої медсестринської освіти
ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет», Україна
E-mail: Karatsveta@gmail.com

Сидорчук Р.І.

Доктор медичних наук, професор, професор кафедри загальної
хірургії
ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет», Україна
E-mail: rsydorchuk@ukr.net

Гродецький В.К.

Кандидат медичних наук, доцент кафедри хірургії та урології
ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет», Україна
E-mail: valentin.g75@mail.ru

Дроник Т.А.

Асистент кафедри догляду за хворими та
вищої медсестринської освіти
ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет», Україна
E-mail: cddronuk@gmail.com

Дутка І.І.

асистент кафедри догляду за хворими та
вищої медсестринської освіти
ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет», Україна

Summary: In the article the analysis of indicators of success during the state certification of the direction of " Nursing" educational qualification – «Bachelor» in Higher educational establishment Ukraine state «Bukovinian State Medical University». Introduction to the educational process of innovative and interactive technologies creates conditions for improving the quality of practical training of future professionals.

Keywords: nursing, junior specialist. professional skills.

Резюме. В статті проведена оцінка показників успішності під час державної атестації випускників за напрямом підготовки «Сестринська справа», освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст» ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет». Запровадження у навчальний процес інноваційних та інтерактивних технологій створює умови для підвищення якості практичної підготовки майбутніх фахівців.

Ключові слова: сестринська справа, молодший спеціаліст, професійна майстерність.

Вступ. Професійна підготовка медичних сестер в Україні має важливе значення, оскільки саме медична сестра є ключовою ланкою у системі пацієнт-лікар [3, 154-158; 5, 215-219]. Причому рівень практичної підготовки бакалаврів визначає ефективність взаємодії між учасниками лікувального процесу [7, 1824-1830].

В умовах реформування вищої освіти професійна підготовка медичних сестер в Україні має важливе значення, оскільки саме медична сестра є ключовою ланкою у системі пацієнт-лікар [3, 154-158; 5, 215-219]. Особливістю підготовки є те, що необхідно на якісно новому рівні в умовах кредитно-модульної системи навчан-

ня здійснити формування професійно-компетентного фахівця з різнобічними функційними обов'язками [1, 9-12; 2, 79-81; 6, 89-95].

Забезпечення необхідного рівня оволодіння практичними навичками випускників має актуальне значення [4, 227-234; 5, 215-219].

Практика свідчить, що мотиваційна діяльність студентів під час позааудиторної підготовки не може бути єдиною запорукою успішного опанування практичними навичками та вміннями, що формують професійну компетенцію майбутнього фахівця. Необхідні пошук та оцінка ефективності сучасних інноваційних методів навчання в умовах реформування освітньої медичної галузі для підвищення якості практичної підготовки медичних фахівців, що орієнтовані на запити сучасної медицини [8, 373-382].

Отже, необхідні пошук та оцінка ефективності інноваційних методів навчання в сучасних умовах реформування освітньої медичної галузі для підвищення якості практичної підготовки, що орієнтовані на запити сучасної медицини [4, 227-234].

Основна частина. Нами проведений аналіз показників успішності випускників ВДНЗ «Буковинський державний медичний університет» за напрямом підготовки «Сестринська справа», освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст» під час заключної державної атестації за 2014-2015 н.р.

З метою об'єктивізації контролю знань студентів у комп'ютерному класі на кафедрі догляду за хворими та вищої медсестринської освіти впродовж 2014-2015 н.р. були проведені індивідуальні заняття студентів із вирішення тестових завдань із баз даних медичного ліцензійного іспиту «Крок-М. Сестринська справа» за 2014-2015 рр. Крім того, студенти вирішували тестові завдання on-line на сайті дистанційного навчання університету <http://moodle.bsmu.edu.ua/>.

Керуючись «Інструкцією про порядок створення, організацію і роботу державної екзаменаційної комісії у вищих медичних і фармацевтичних закладах України», деканат і випускаюча кафедра своєчасно інформували студентів про вимоги до практичної та теоретичної підготовки і забезпечили їх максимальне відпрацювання у сестринському процесі в умовах стаціонару. Усі студенти-випускники виконали навчальну програму та були допущені до складання державних випускних іспитів.

Перед проведенням іспиту здійснена комісійна перевірка випускаючої кафедри, за результатами якої встановлено, що на ній створені належні умови для підготовки студентів до складання державних випускних іспитів. Зокрема, є в наявності всі необхідні навчально-методичні матеріали (методичні розробки практичних занять та методичні вказівки для організації самостійної роботи студентів) з дисциплін, які викладаються на профільних кафедрах. Вказані навчально-методичні матеріали доповнені тестовими ситуаційними завданнями та клінічними задачами, вирішення яких допомагає студентам визначити вірну сестринську тактику в нестандартних ситуаціях, що стосуються сестринського процесу.

Серед студентів систематично проводились тренінги з тестового контролю знань, удосконалювався зміст тестових завдань, активно використовувались бази тестових ситуаційних завдань у сайті дистанційного навчання <http://moodle.bsmu.edu.ua/>. Методичні розробки для студентів-випускників доповнені витягами з режимних наказів МОЗ України, що стосуються діяльності медичних сестер. Викладання профільних дисциплін на випускаючих кафедрах для студентів коледжу БДМУ забезпечувалося кваліфікованим професорсько-викладацьким складом, що давало змогу здійснювати якісну підготовку випускників.

На профільних кафедрах впродовж навчального року удоско-

налювалася система оволодіння студентами методики організації системи сімейної медицини, диспансерного спостереження населення, застосування епідеміологічних методів вивчення здоров'я населення та первинної профілактики найбільш поширених в Україні захворювань внутрішніх органів, формування у студентів розуміння важливості знань з профілактики захворювань, як складової здорового способу життя та необхідної компоненти профілактики рецидивів захворювань. Звернена увага на важливість вивчення питань диспансерного нагляду і реабілітаційних заходів.

Під час навчального процесу приділялась значна увага роботі студентів біля ліжка хворого, вдосконалювалися практичні навички і уміння відповідно до вимог освітньо-кваліфікаційної характеристики ОКХ «Сестра медична».

Державна атестація випускників даної спеціальності проводилася у 2 етапи. Перший етап – складання студентами державного ліцензованого інтегрованого іспиту (ЛІІ) «КРОК-М Сестринська справа». Другий етап – проведення практично-орієнтованого державного іспиту зі спеціальності.

Критерій ЛІІ «склав /не склав» встановлено на рівні 50,5%. Середній відсоток правильних відповідей склав 86 %. Згідно результатів складання за субтестами найвищий відсоток правильних відповідей (90,55) виявили студенти з питань терапевтичного профілю, з інших питань відсоток правильних відповідей коливався від 73,9 (з дисциплін хірургічного профілю) до 87,9 (з медсестринства в педіатрії). Результати складання ліцензійного інтегрованого іспиту «Крок-М. Сестринська справа» враховувались ДКК при обговоренні підсумкових оцінок, отриманих студентами на державному випускному іспиті.

Практично-орієнтований державний комплексний кваліфікаційний випускний іспит проводився у повній відповідності з вимогами освітньо-професійної програми, освітньо-кваліфікаційної характеристики «Сестра медична». Іспит проводили упродовж одного дня, який передбачав демонстрацію студентами рішення практичних завдань з наступних навчальних дисциплін:

- медсестринство у внутрішній медицині;
- медсестринство в хірургії;
- медсестринство в педіатрії;
- медсестринство в акушерстві та гінекології;
- медсестринство при інфекційних хворобах;
- основи охорони праці та охорона праці в галузі.

Кожний білет містив 5 завдань з різних дисциплін. Перше питання білету включало практичні завдання з «Медсестринства у внутрішній медицині». Друге питання білету містило практичні завдання з «Медсестринства у хірургії». Третє питання пропонувало вирішити практичне завдання з «Медсестринства у педіатрії». Четверте питання білету містило практичні завдання з «Медсестринства в акушерстві та гінекології» або «Медсестринства при інфекційних хворобах». П'яте завдання білету містило практичні завдання з «Основ охорони праці та охорони праці в галузі».

Таким чином, переважна більшість випускників склали державний випускний іспит успішно. Середній бал на державному комплексному кваліфікаційному випускному іспиті у 2015 році підвищився порівняно із попереднім випуском і склав 3,87 проти 3,79. Абсолютна успішність, як і у минулому році становила 100%. Показник якісної успішності у даному році також підвищився 74,6 % проти 71,4 %. Отримані результати свідчать про добрий, стабільний рівень ступеня оволодіння теоретичного матеріалу та практичних навичок студентами- випускниками у 2014-2015 н.р.

Одним із шляхів забезпечення стабільних результатів складання державного ліцензованого інтегрованого іспиту «КРОК-М. Сестринська справа» є запровадження практики систематичних on-line тренінгів студентів вказаної спеціальності на сервері дистанційного навчання <http://moodle.bsmu.edu.ua/> із встановленням порогу складання на рівні 70% правильних відповідей. Досвід засвідчує, що така практика виправдана з міркувань підвищення мотивації до навчальної діяльності студентів і є запорукою для успішного складання цього етапу держіспиту у майбутньому.

Висновки.

1. Показники успішності при оцінці рівня практичної майстерності студентів за напрямом підготовки «Сестринська справа», освітньо-кваліфікаційний рівень «молодший спеціаліст» знаходяться у прямій кореляції з результатами складання державного ліцензованого інтегрованого іспиту «КРОК-М. Сестринська справа».

2. Впровадження у навчальний процес інноваційних інтерактивних технологій дозволяє покращити якість опанування практичних навичок та професійних вмінь у випускників вказаної спеціальності.

Література

1. *Вершинська О.Б.* Проблеми формування навчальної мотивації студентів ВНЗ / О. Вершинська // Мед. освіта. – 2011. – №3. – С. 9-12.
2. *Думанський Ю.В.* Освоєння студентами практичних навичок при кредитно-модульній організації навчального процесу: проблеми та пошук шляхів їх вирішення / Ю. Думанський, О. Талаласко, М.Первак // Мед. освіта. – 2011. – №3. – С. 79-81.
3. *Махновська І.Р.* Становлення та еволюція ступеневої медсестринської освіти в Україні / І.Р.Махновська // Вісник Житомирського державного університету. – 2011. – вип. 60. Педагогічні науки. – С. 154-158.
4. *Новаченко Т.В.* Використання активних та інтерактивних форм і методів навчання у вищій школі / Т.В. Новаченко // Міжнародний науковий форум: соціологія, психологія, педагогіка, менеджмент. – Вип. 6: збірник наукових праць. – Київ: Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2011. – С. 227-234. 5
5. *Рябий С.І.* «Проблеми підвищення професійної компетентності випускників медичних ВНЗ зі спеціальності «Сестринська справа» (ОКР - Бакалавр) / С.І.Рябий, Л.І. Гайдич// International scientific-practical conference of teachers and psychologists materials of proceedings of the International Scientific and Practical Congress. the 17-18th of February 2015, Geneva (Switzerland) – 2015. – 215-219.
6. *Шатило В.Й.* Інтеграція вищої медичної освіти до європейських стандартів / В. Й. Шатило // Медична освіта. – 2013. – №4. – С.89-95.
7. *Aiken L.H.* Nurse staffing and education and hospital mortality in nine European countries: a retrospective observational study. / L.H.Aiken et al. // Lancet. – 2014. – Vol.383(9931). – P.1824-1830.
8. *Poikela P.* Comparison of meaningful learning characteristics in simulated nursing practice after traditional versus computer-based simulation method: A qualitative videography study. / P.Poikela, H.Ruokamo, M.Teras // Nurse Education Today. – 2015. – Vol.35. – P. 373-382. Режим доступу: <http://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0260691714003323> (дата звернення: 08.02.2015)

УДК 378:005.6:004

TECHNOLOGY USING INTERACTIVE LEARNING AS A MEANS OF REALIZATION OF PERSONALITY ORIENTED EDUCATION

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАННЯ, ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО НАВЧАННЯ

Khomko O.Y.

MD, PhD, Assoc. Professor,
Department of Nursing and Higher Nursing Education
Higher educational establishment Ukraine state
«Bukovinian State Medical University», Ukraine.
E-mail: Homko.oleg@bsmu.edu.ua

Хомко О.Й.

Кандидат медичних наук, доцент кафедри догляду за хворими та вищої медсестринської освіти
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет,
Україна
E-mail: Homko.oleg@bsmu.edu.ua

Kyzuk F.V.

E-mail: Chern_medcollege@ukr.net
PhD, Deputy Director for Academic work
Chernivtsi Medical College,
Higher educational establishment Ukraine state
«Bukovinian State Medical University», Ukraine.

Кузик Ф.В.

Кандидат медичних наук, заступник директора з навчальної роботи
Чернівецького медичного коледжу БДМУ,
ВДНЗ України «Буковинський державний медичний університет,
Україна
E-mail: Chern_medcollege@ukr.net